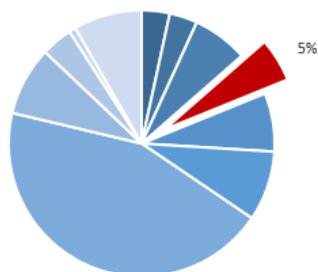

2.4 Programma 4 Economie

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
3.1	Economische ontwikkeling	Attie Mager
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Marjo Molengraaf
3.3	Bedrijfsloket en - regelingen	Attie Mager
3.4	Economische promotie	Attie Mager

2.4.1 Wat hebben we bereikt met het programma Economie?

Doel

Uit het collegeprogramma:

Onze ondernemers leveren een belangrijke bijdrage aan onze stad. We verlevendigen de (binnen)stad samen met ondernemers en partners in de stad en met regionale samenwerkingsverbanden. We werken aan een aantrekkelijke binnenstad waar het voor bewoners en bezoekers prettig is om te verblijven. De stad is niet meer alleen om er iets te kopen of iets te eten of te drinken. Het is een plek waar je verblijft, ontmoet en beleeft. We versterken de relatie met de ondernemers en werken samen aan onder meer aantrekkelijke en toekomstbestendige bedrijventerreinen. We werken daarbij actief samen met onze partners in de regio. Een goed ondernemersklimaat kan daarnaast niet zonder een goede arbeidsmarkt. Daarom blijven we actief bijdragen in de arbeidsregio aan mogelijkheden vraag en aanbod van werknemers bij elkaar te laten komen. Daarbij profiteren we van de goede samenwerking die we hebben in de kleinste arbeidsmarktregio van Nederland. We zorgen dus dat we deze arbeidsmarktregio behouden.

Onze allermooiste vesting van Nederland trekt ieder jaar veel bezoekers die als toerist Gorinchem bezoeken. Dit toerisme levert veel kansen op voor onze stad. Toeristen bezoeken onze ondernemers en culturele instellingen en genieten van het moois dat onze stad te bieden heeft, zoals de vesting en de kunst in de stad. Tegelijkertijd zorgt toerisme ook voor uitdagingen. In deze periode stellen we een nieuw toeristisch beleid op, waarin we een balans zoeken tussen bezoekers en bewoners. We voeren toeristenbelasting in om bezoekers mee te laten betalen aan onze voorzieningen. En we actualiseren onze marketingstrategie, om nog meer mensen bekend te maken met onze stad en hen uit te nodigen Gorinchem te bezoeken. Dat alles doen we natuurlijk niet alleen, maar samen met partners die betrokken zijn bij toerisme.

Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Eenheid	Soort	2021	2022	2023	Streefwaarde 2024	Realisatie 2024
Functiemenging <i>Verhouding tussen woningen en banen</i>	B	in % 0=alleen woningen, 100= alleen banen	PI	58	58	58	57	58
Vestigingen van bedrijven	B	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	PI	163	175	186	175	161
Overnachtingen op camperplaatsen	F	Aantal per jaar	PI	3.696	5.175	3.818	5.175	4.015

Indicator	Toelichting
Overnachtingen op camperplaatsen	Uit het evaluatiegesprek met Watersportvereniging De Merwede over de invoering toeristenbelasting blijkt dat het aantal camperbezoeken stagneert. De gerealiseerde aantallen 2024 liggen wel in lijn met 2023, maar blijven achter bij die van 2022. Het weer in het seizoen speelt natuurlijk een rol, maar ook de invoering van toeristenbelasting zou, gezien de opmerkingen van bezoekers op verschillende referentiewebsites hier debet aan kunnen zijn.

2.4.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Economie en arbeidsmarkt							
1. We stellen een strategische agenda voor het bedrijfsleven op, met als doel het ondernemersklimaat en de samenwerking met het bedrijfsleven te verbeteren. We maken daarbij gebruik van accountmanagement en een vast aanspreekpunt voor bedrijven.	●	●	●	●	CB	●	●
2. We zetten het ondernemerschap en de maatschappelijke bijdrage van ondernemers centraal tijdens jubilea, openingen, de Dag van de Ondernemer en andere representatieve momenten.	●	●	●	●		●	●
3. We verlengen het project Kernwinkelgebied Binnenstad Gorinchem met stimuleringsubsidies in 2024.	●					●	●
4. We zetten het uitvoeringsplan Mooiste vesting in 2024 voort, met als doel een aantrekkelijke binnenstad voor bewoners en bezoekers.	●	●	●	●		●	●
5. We faciliteren de uitvoering van het concept Warenhuis Gorinchem van de ondernemersvereniging.	●	●	●	●	CB	●	●
6. We houden binnen diverse samenwerkingsverbanden nauw contact met ondernemers en vastgoedeigenaren en kijken samen naar wat er nodig is om de binnenstad aantrekkelijk te maken en te houden.	●	●	●	●		●	●
7. We verkennen de wens om een integrale binnenstadsvisie op te stellen.	●					●	●
8. We onderhouden meerdere keren per jaar contact met de wijkwinkelcentra waarbij we samenwerken aan de vitaliteit van deze gebieden.	●	●	●	●		●	●
9. We stellen gebiedsprofielen op voor bestaande, waaronder watergebonden, bedrijventerreinen. Per bedrijventerrein werken we aan	●	●	●	●	RB	●	●

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
een agenda voor de komende jaren. De ontwikkelrichting per bedrijventerrein vormt de basis voor een nieuw bedrijventerreinenbeleid.							
10. We leveren een bijdrage aan de verbetering van de organisatiegraad van het bedrijfsleven op bedrijventerreinen. Samen met ondernemers verkennen we wat hiervoor nodig is.	RB						
11. We stimuleren ondernemers op de bedrijventerreinen om te verduurzamen, te vergroenen en elkaars energie te gebruiken.							
Toerisme en citymarketing							
1. We voeren toeristenbelasting in.	RB						
3. In samenwerking met GCM en partners in de stad, zoals culturele instellingen, vernieuwen we de marketingstrategie uit 2017. Na actualisatie neemt GCM de uitvoering op zich.							
4. In samenwerking met GCM en andere partners in stad en regio, zoals de Vestingdriehoek en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, stellen we een integraal toeristisch beleid op. Daarbij gaan we uit van bestaande faciliteiten en lopende ontwikkelingen, zoals de toenemende hoeveelheid riviercruiseschepen, en hebben we aandacht voor zowel inwoners als bezoekers.	RB						

Nr.	Toelichting voortgang
Economie en arbeidsmarkt	
4.	Veel deelprojecten zijn gerealiseerd. Voortschrijdend inzicht maakt dat een aantal projecten inhoudelijk veranderd zijn (digitale infozuilen) of toegevoegd zijn (fietsparkeren binnenstad). Om toch alle projecten te kunnen afronden of een kickstart te geven is in kwartaal 4 van 2024 een externe kracht ingehuurd om de snelheid in de deelprojecten te houden. Deze werkzaamheden zijn naar verwachting in kwartaal 2 van 2025 afgerond.
5.	Het eigenaarschap en de uitvoering van het Warenhuis-project ligt bij de ondernemersvereniging Hartje Gorkum. In die zin bepaalt Hartje Gorkum ook het tempo en is de gemeente faciliterend. Zij hebben plannen gemaakt voor aanpassingen van de buitenruimte in het centrum. Hartje Gorkum bekijkt welke vorm dit moet krijgen. De erfgoedcommissie wordt tussentijds om advies gevraagd. Door deze zaken loopt het project wat achter op de eerder beoogde planning.
Toerisme en citymarketing	
4.	In 2024 hebben we een subsidie aangevraagd bij provincie Zuid-Holland voor een visievormingstraject duurzaam toerisme. In februari 2025 starten we met de voorbereidingen voor het nieuwe integraal toeristisch beleid. Het raadsvoorstel hierover wordt in september 2025, in plaats van 2024, ter vaststelling aangeboden.

2.4.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2023	Begroting primitief 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaar- rekening 2024	Verskil
TV31 Economische ontwikkeling	878	805	895	812	83 V
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.264	8.457	14.955	7.641	7.314 V
TV33 Bedrijfsloket en - regelingen	20	23	23	22	2 V
TV34 Economische promotie	622	829	818	765	53 V
Lasten Economie	6.784	10.115	16.691	9.240	7.452 V
TV31 Economische ontwikkeling	15	0	0	0	0 V
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.143	8.224	12.218	7.024	5.194 N
TV33 Bedrijfsloket en - regelingen	171	169	164	163	1 N
TV34 Economische promotie	1	0	175	178	3 V
Baten Economie	3.331	8.393	12.557	7.365	5.192 N
Totaal saldo van baten en lasten	-3.454	-1.722	-4.135	-1.874	2.260 V
Stortingen reserves	71	0	0	0	0 V
Onttrekkingen reserves	120	50	85	85	0 V
Resultaat	-3.405	-1.672	-4.050	-1.790	2.260 V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV 31 Economische ontwikkeling	83 V	26 V	Door de beperkte ambtelijke capaciteit bij team Cultuur en Economie in 2024 is het niet gelukt om het volledige budget voor promotie en acquisitie te benutten.
		36 V	In 2024 was er € 250.000 beschikbaar voor het project Verkleinen kernwinkelgebied. Vanwege verschillende redenen is € 36.000 niet uitgegeven.
		18 V	In 2021 is de gemeente een overeenkomst aangegaan met platform Gorinchem Next. Hiervoor is een budget beschikbaar gesteld van € 200.000. Van dit budget is nog € 18.000 over. De raad wordt voorgesteld het restant in 2025 beschikbaar te stellen via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024.
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.314 V	2.100 V	In de tussentijdse rapportage is aangegeven dat de voorziening voor Groote Haar verhoogd is met € 2,5 mln. in verband met een aanpassing van de rente voor de grondexploitaties. Door een aanpassing van de plannen is een deel van de waterbergingscapaciteit buiten de grondexploitatie komen te liggen. Hierdoor is het mogelijk om extra grond uit te geven wat een voordeel oplevert van circa € 1,7 mln. Grondexploitatie Oost II heeft een winstneming opgeleverd van circa 0,4 mln. Uitgaven in de grondexploitatie hebben ook een effect op de boekwaarde en daarmee de batenkant. Zodoende wordt dit TV als saldo van baten en lasten toegelicht. Het saldo bedraagt € 7,3 (lagere lasten) mln. minus € 5,2 mln. (minder baten) is 2,1 mln.
Baten			
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.194 N		Zie lasten TV32

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
Welkom in de mooiste vesting	90	90		90	0	V Ja
Het verhaal van de vesting	72	50	3	53	19	V Nee
Entrees Gorcums museum	84			0	84	V Nee
Totaal Lasten	246	140	3	143	103	V
Baten						
Het verhaal van de vesting			12	12	12	V Nee
Totaal baten	-	-	12	12	12	V
Totaal investeringen	246	140	-9	131	115	V

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Stichting BIZ Hartje Gorkum*	161
Stichting Hendrick Hamel Foundation	37
Stichting Slot Loevestein	10
	208

*BIZ-bijdrage, subsidie wordt bekostigd uit de bijdrage die ondernemers in de BIZ-zone via de WOZ aanslag aan de gemeente betalen.

2.4.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- C.V. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Schelluinen (ROM-S), Beheer B.V. ROM-S
- Stichting Binnenstadsmanagement Gorinchem (BSM)
- GorkumNext (Stichting Economische Ontwikkeling Gorinchem, EOG)